

Sygn. akt V CZ 72/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. S. i B. S.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w C.
o uchylenie uchwały,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 grudnia 2013 r.,
zażalenia strony pozwanej
na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 20 czerwca 2013 r.

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Powodowie A. S. i B. S. wystąpili przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w C. z powództwem o uchylenie uchwały z dnia 6 października 2011 r., nr 114/17/11 Zarządu pozwanej Spółdzielni, mocą której wyodrębniono lokale w budynku pozwanej Spółdzielni, w tym między innymi lokal użytkowy należący do powodów, oznaczając jego powierzchnię na 149,68 m. kw. zamiast na 185,04 m. kw. i zaliczając do pomieszczeń wspólnych część korytarza oraz pomieszczenia sanitariatów należące do tego lokalu.

Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo, natomiast Sąd Apelacyjny w wyniku apelacji powodów wyrokiem z dnia 13 lutego 2013 r. zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i powództwo uwzględnił.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 czerwca 2013 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną strony pozwanej od powyższego wyroku stwierdzając, iż jest ona niedopuszczalna na podstawie art. 398² § 1 k.p.c. z uwagi na to, że zaskarżona uchwała ma charakter majątkowy, a wskazana przez strony w pozwie, w apelacji i w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu sporu i zaskarżenia wynosząca 30 575,08 zł nie przekracza określonego w art. 398² § 1 k.p.c. progu dopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawach o prawa majątkowe.

W zażaleniu na powyższe postanowienie strona pozwana zarzuciła naruszenie art. 398⁶ § 2 i art. 398² § 1 k.p.c. przez uznanie, że rozpoznawana sprawa ma charakter majątkowy i powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego zajęte w postanowieniu z dnia 5 lutego 2009 r. I CZ 111/08 (niepubl.) stwierdziła, iż sprawy o uchylenie, stwierdzenie nieważności albo ustalenie nieistnienia uchwał organów spółdzielni są sprawami o prawa niemajątkowe, a zatem skarga kasacyjna jest w nich dopuszczalna bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. W oparciu o ten zarzut wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398² § 1 zd. pierwsze k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Z przepisu tego wynika a contrario, że w sprawach niemajątkowych skarga kasacyjna jest dopuszczalna niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Podstawą wyróżnienia kategorii praw majątkowych i niemajątkowych jest typowy interes, jaki prawa te realizują. Do kategorii spraw o prawa majątkowe zalicza się sprawy, które realizują interes majątkowy stron, a więc są bezpośrednio uwarunkowane ich interesem ekonomicznym. Do praw majątkowych zalicza się w szczególności prawa rzeczowe, mające wpływ na zakres własności, a więc majątku stron.

W zakresie oceny charakteru spraw o uchylenie, ustalenie nieistnienia oraz o stwierdzenie nieważności uchwał organów spółdzielni w orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtowanym na tle przepisów o dopuszczalności skargi kasacyjnej zdecydowanie dominowało stanowisko, że o tym, czy sprawa taka jest sprawą o prawa majątkowe decyduje przedmiot zaskarżonej uchwały, a więc to, czy dotyczy ona praw i obowiązków o charakterze majątkowym czy niemajątkowym. Jedynie w powołanym przez skarżącą postanowieniu z dnia 5 lutego 2009 r., I CZ 111/08, Sąd Najwyższy wyraził przytoczony w zażaleniu pogląd, że sprawy o uchylenie, ustalenie nieistnienia lub stwierdzenie nieważności uchwał organów spółdzielni zawsze są sprawami o prawa niemajątkowe i – ewentualnie – łącznie z nimi dochodzone roszczenia majątkowe, a zatem skarga kasacyjna w tych sprawach może być wniesiona na podstawie art. 398¹ § 1 w zw. z art. 398² k.p.c.

Jednakże w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 10 maja 2011 r. III CZP 126/10 (OSNC 2011/11/117), której nadana została moc zasady prawnej, Sąd Najwyższy przesądził, że sprawa o uchylenie, ustalenie nieistnienia oraz o stwierdzenie nieważności uchwał organów spółdzielni jest sprawą o prawa niemajątkowe tylko wówczas, gdy przedmiotem zaskarżonej uchwały są prawa lub obowiązki o charakterze niemajątkowym. A zatem gdy przedmiotem zaskarżonej uchwały są prawa lub obowiązki o charakterze majątkowym, sprawa o uchylenie takiej uchwały, ustalenie jej nieistnienia oraz o stwierdzenie jej nieważności jest sprawą o prawa majątkowe w rozumieniu art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. i dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia nie niższej niż pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Przedmiotem uchwały zaskarżonej w rozpoznawanej sprawie są bez wątpienia prawa majątkowe, gdyż prowadzi ona do określenia zakresu prawa własności powodów przysługującego im w odniesieniu do lokalu użytkowego

stanowiącego odrębną własność. Dotyczy więc bezpośrednio interesu ekonomicznego powodów. Dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy zatem od wartości przedmiotu zaskarżenia nie niższej niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Bezsporne jest, że zarówno w pozwie jak i w apelacji oraz w skardze kasacyjnej wartość ta została określona na kwotę 30 575,08 zł stanowiącą różnicę między wartością prawa do lokalu nabytego przez powodów a wartością tego prawa według jego zakresu określonego w zaskarżonej uchwale. Wskazanej wartości przedmiotu sporu i zaskarżenia żadna ze stron ani Sądy nie zakwestionowały, nie uczyniła tego również skarżąca w zażaleniu, a zatem jest ona wiążąca. Ponieważ jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, co słusznie stwierdził Sąd Apelacyjny odrzucając skargę na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398² § 1 k.p.c.

Biorąc wszystko to pod uwagę, Sąd Najwyższy oddalił zażalenie jako nieuzasadnione (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).